Доц.Др.
Назгүл Иманбердиева
Табигый илимдер факультети
Биология бөлүмү
nazgul.imanberdieva@manas.edu.kg

Берген сабактары

BIO-501 Биологиянын жалпы заманбап маселелери

LEE-800 Магистрдик диссертация

STJ-401 Педагогикалык практика iv

BIO-405 Биологияны окутуу методикасы

BIO-409 Фитопатология

BIO-802 Кесиптик практика

BIO-508 Өсүмдүктөрдүн экофизиологиясы

BIO-101 Жалпы ботаника

STJ-102 Окуу-талаа практикасы i (ботаника жана зоология)

BIO-104 Төмөнкү өсүмдүктөрдүн систематикасы

BIO-202 Өсүмдүктөрдүн физиологиясы

BIO-203 Жогорку өсүмдүктөрдүн систематикасы

BIO-308 Фитоценология

LEE-801 Илим изилдөө практикасы

FBE-800 Магистрдик диссертация

FBE-801 Илим изилдөө практикасы

BIO-451 Бүтүрүү квалификациялык иши i

BIO-324 Гидробиология

BIO-426 Кыргызстандын флорасы жана фаунасы

BIO-427 Фитопатология

BIO-323 Өсүмдүктөрдүн экологиясы

BIO-452 Бүтүрүү квалификациялык иши ii

STR-317 Кыргызстандын флорасы жана фаунасы

BIO-500 Магистрдик диссертация

BIO-502 Илим-изилдөө жүргүзүү практикасы

STR-242 Кыргызстандын флора жана фаунасы

BIO-311 Юсүмдүктюрдүн физиологиясы

BIO-424 Фитоценология

BIO-418 Фитоценология

BIO-536 Кыргызстандын дары өсүмдүктөрү

BIO-509 Өсүмдүктөрдүн экологиялык физиологиясы

BIO-210 Биологияга киришүү

YÖD-202 Жогорку өсөмдүктүрдүн систематикасы (курстук иш)

BIO-419 Фитопатология

BIO-421 Этноботаника

BTZ-452 Дипломдук иш

BIO-204 Өсүмдүктөрдүн физиологиясы

BTB-105 Ботаника

BİO-104 Кыргызстандын флорасы жана фаунасы

STJ-302 Практика iii

BİO-111 Ботаника

BİO-500 Илим-изилдөө жүргүзүү практикасы

BİO-511 Педагогикалык практика

BİO-530 Магистрдик диссертация

BIO-309 Өсүмдүктөрдүн өнүгүүсүнүн биологиясы

BIO-103 Жалпы ботаника

BİO-564 Өсүмдүктөрдүн интродукциясынын негиздери

BİO-578 Күносканаларды иштетүүнүн негиздери

BİO-451 Дипломдук иш i

FBE-500 Илим изилдөө методологиясы

BİO-573 Фитоценология

BİO-452 Дипломдук иш ii

EĞT-304 Окутуунун методдору

BİO-203 Төмөнкү түзүлүштөгү өсүмдүктөрдүн ботаникасы

BİO-204 Жогорку түзүлүштөгү өсүмдүктөр ж-а алардын физиологиясы

BİO-212 Өсүмдүктөрдүн физиологиясы

BİO-102 Жалпы биология ii

BİO-418 Азыктануу ж-а анын проблемалары

Административдик кызматтары

#	Кызматы	Бөлүм	Башталышы	Бүтүшү
1	BİYAM башчысы жардамчысы	Биотехнология жана биотүрдүүлүк изилдөө борбору	01.04.2016	01.09.2017
2	BİYAM башчысы жардамчысы	Биотехнология жана биотүрдүүлүк изилдөө борбору	09.12.2021	26.10.2023

Жетекчилик кылган диссертация темалары

1	Магистр Жаңыл Бактыбек кызы 2025 YÜKSEK DAĞ KOŞULLARINDA HİPPOPHAE ALTAICANIN BİYOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE TANIT
2	Магистр Нургүл Жумабекова 2024 OTOMORFİK TOPRAK TUZLULUĞUNUN BİTKİ BÜYÜMESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
3	Магистр Жайнагүл Санжарбекова 2023 KIRGIZİSTAN KOŞULLARINDA PAULOWNİA'NI YETİŞTİRME ÖZELLİKLERİ
4	Магистр Санжар Шаршенбеков 2022 BAZI MACROMYCETES TÜRLERİNDE AĞIR METALLERİN BİRİKME DERECESİ
5	Магистр Сымбат Качыбекова 2019 ESKİ MİN-KUŞ URANYUM ÜRETİM BÖLG.BAZI FABACEAE TÜRL.ÜZER.KİRLİLİK ETK.DEĞER

SCI, SCI-E, SSCI жана AHCI индекстүү журналдарда басылган макалалары

1. N.ALDAYAROV, A.TÜLÖBAYEV, K.ÇEKİROV, G.KURMANBEKOVA, N.İMANBERDİYEVA, G.ŞARŞENALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA, B.KIDIRALİYEVA. (2025). An ethnobotanical study of plants and traditional herbal therapies in the Kara-Koy Gorge, Kyrgyz Republic. European Journal of Integrative Medicine, 79(102529), 1-16. DOI: https://doi.org/10.1016/j.eujim.2025.102529. https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001553586800002.
2. N.ALDAYAROV, A.TÜLÖBAYEV, R.SALIKOV, J.Jumabekova, B.KIDIRALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, N.İMANBERDİYEVA, B.USUBALİYEV, B.BORKOYEV, K.SALİYEVA, Z.Salieva, T.Omurzakov, K.ÇEKİROV. (2022). An ethnoveterinary study of wild medicinal

plants used by the Kyrgyz farmers. Journal of Ethnopharmacology, 285(114842), 1-16. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jep.2021.114842. https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000806869500001.

Башка журналдарда басылган макалалары

1. K.ÇEKİROV, Ж.Исакова, В.Н.Кипень, М.И.Ирсалиев, С.В.Мукеева, G.KURMANBEKOVA, К.А.Айтбаев, N.İMANBERDİYEVA. (2025). GENETIC DIVERSITY OF Bos grunniens BRED IN THE TIEN SHAN OF THE KYRGYZ REPUBLIC. Sel’skokhozyaistvennaya biologiya [Agricultural Biology], V. 60(4), 641-650. https://www.scopus.com/pages/publications/105017997767?origin=resultslist.
2. N.İMANBERDİYEVA, S.Sharshenbekov. (2022). СТЕПЕНЬ АККУМУЛЯЦИИ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В НЕКОТОРЫХ ВИДАХ МАКРОМИЦЕТОВ КЫРГЫЗСТАНА. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ПРИКЛАДНЫХ И ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ, № 6(№ 6), 12-16.
3. N.İMANBERDİYEVA, S.Sharshenbekov. (2022). СОВРЕМЕННАЯ ОЦЕНКА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ГОРОДА БИШКЕК (на примере исследования макромицетов города Бишкек). Наука новые технологии и инновации Кыргызстана, 6(№ 6), 49-53.
4. N.İMANBERDİYEVA, S.Jaynagul. (2020). СОВРЕМЕННЫЕ СОРТА ХЛОПЧАТНИКА (GOSSYPIUM) И ОСОБЕННОСТИ ИХ ВЫРАЩИВАНИЯ В ЮЖНОМ РЕГИОНЕ КЫРГЫЗСТАНА. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ПРИКЛАДНЫХ И ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ, № 11(№ 11), 7-12. 1.
5. N.İMANBERDİYEVA, М.Айдана. (2020). СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ЭНДЕМА FRITILLARIA EDUARDII И ЕГО ИНТРОДУКЦИЯ В ЧУЙСКУЮ ДОЛИНУ (КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА). МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ПРИКЛАДНЫХ И ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ, № 12(№ 12), 17-20. 2.
6. N.İMANBERDİYEVA. (2020). ФОРМАЦИЯ FESTUCA VALESIACA В БАССЕЙНЕ РЕКИ АТ-БАШИ ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ КЫРГЫЗСТАНА. Наука новые технологии и инновации Кыргызстана, 11(№ 11), 89-92.
7. N.İMANBERDİYEVA, К.Сымбат, Ж.Бактияр. (2019). ЗАГРЯЗ НЕНИЯ РАДИОНУКЛИДАМИ ПОЧВЕННОГО ПОКРОВА УРАНОВО-ТЕХНОГЕННОЙ ПРОВИНЦИИ МИН-КУШ КЫРГЫЗ СТАНА. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ПРИКЛАДНЫХ И ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ, № 5 (№ 5), 30-34. 3.
8. N.İMANBERDİYEVA. (2018). ХВОЙНЫЕ ЛЕСА АТ-БАШИНСКОЙ ДОЛИНЫ ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ КЫРГЫЗСТАНА. В Е С Т Н И К АЛТАЙСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО АГРАРНОГО УНИВЕРСИТЕТА, 160(№ 2), 86-90. 2.
9. N.İMANBERDİYEVA. (2017). Редкие уникальные растительные сообщества природных экосистем Ат-Башинской долины Внутреннего Тянь-Шаня Кыргызстана. Аграрный вестник Верхневолжья Ивановской ГСХА им. Д.К. Беляева, № 1 (№ 1), 49-57.
10. N.İMANBERDİYEVA, Л.Л.Петровна. (2016). ЛЕКАРСТВЕННЫЕ РАСТЕНИЯ АТ-БАШИНСКОЙ ДОЛИНЫ ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ КЫРГЫЗСТАНА И ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ. Сетевой журнал «Научный результат». Серия «Медицина и фармация»., Т.2(№ 2), 37-43.
11. N.İMANBERDİYEVA. (2016). РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ И ПОВЕРХНОСТНОЕ УЛУЧШЕНИЕ ПАСТБИЩ АТ-БАШИНСКОЙ ДОЛИНЫ ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ КЫРГЫЗСТАНА. Аграрный вестник Верхневолжья Ивановской ГСХА им. Д.К. Беляева, Т. 15(№ 3), 45-52.
12. N.İMANBERDİYEVA, E.TABILDİYEVA, A.TÜLÖBAYEV. (2015). Мал дарылоодо дары өсүмдүктөрдү колдонуу. Вестник Кыргызского национального аграрного университета им. К.И. Скрябина, 3(35), 34-37. https://elibrary.ru/item.asp?id=25715232.
13. N.İMANBERDİYEVA. (2014). ДЕКОРАТИВНЫЕ РАСТЕНИЯ АТ-БАШИНСКОЙ ДОЛИНЫ

ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ. Наука новые технологии и инновации Кыргызстана, 4(№ 4), 141-146.

14. N.İMANBERDİYEVA. (2013). МЕДОНОСНЫЕ РАСТЕНИЯ АТ-БАШИНСКОЙ ДОЛИНЫ ВНУТРЕННЕГО ТЯНЬ-ШАНЯ. Наука новые технологии и инновации Кыргызстана, 5(№ 5), 166-169.

Докладдары

1. N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA. Antimicrobial properties of the medicinal plant – Arnebia euchroma. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MICROORGANISMS AND THE BIOSPHERE MICROBIOS-2023, 2023. https://microbios2023.manas.edu.kg/.
2. N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA. Features of cultivation Paulownia Pao Tong Z07. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MICROORGANISMS AND THE BIOSPHERE MICROBIOS-2023, 2023. https://microbios2023.manas.edu.kg/.
3. N.İMANBERDİYEVA, S.Jaynagul. FEATURES of GROWING SPECIES of the GENUS PAULOWNIA in the CONDITIONS of KYRGYZSTAN. II INTERNATIONAL BIOLOGY CONGRESS, 2022. DOI: ISBN 9786057169907. www.“Biocong.manas2022”.
4. N.İMANBERDİYEVA, S.Sharshenbekov. The DEGREE of ACCUMULATION of HEAVY METALS in SOME TYPES of MACROMYCETES in KYRGYZSTAN. II INTERNATIONAL BIOLOGY CONGRESS, 2022. DOI: ISBN 9786057169907. www.“Biocong.manas2022”.
5. N.İMANBERDİYEVA, N.Zhumabekova. LICHES of KYRGYZSTAN and THEIR PRACTICAL APPLICATION. II INTERNATIONAL BIOLOGY CONGRESS, 2022. DOI: ISBN 9786057169907. www.“Biocong.manas2022”.
6. N.İMANBERDİYEVA, N.Zhumabekova. SALINE SOLIS of KYRGYZSTAN and THEIR FEATURES. II INTERNATIONAL BIOLOGY CONGRESS, 2022. DOI: ISBN 9786057169907. www.“Biocong.manas2022”.
7. N.İMANBERDİYEVA. Vegetation features of the Ak-Sai high-altitude zone At-Bashi valley the Inner Tien-Shan of Kyrgyzstan. IV. International Turkic World Congress on Science and Engineering, 2022. DOI: ISBN: 978-975-8062-47-8. www.ohu.edu.tr/turk-cose-tr www.ohu.edu.tr/turk-cose-kz www.ohu.edu.tr/turk-cose-kr www.ohu.edu.tr/turk-cose-en.
8. N.İMANBERDİYEVA. Flora of the at-Bashi River Basin in the Inner Tien-Shan of Kyrgyzstan. III. INTERNATIONAL TURKIC WORLD CONGRESS on SCIENCE and ENGINEERING, 2021. www.ohu.edu.tr/turk-cose-tr www.ohu.edu.tr/turk-cose-kz www.ohu.edu.tr/turk-cose-kr www.ohu.edu.tr/turk-cose-en.
9. N.İMANBERDİYEVA. Features of The Vegetation Basin At-Bashi Rivers of The Inner Tyan-Shan of Kyrgyzstan. CONGRESS on SCIENCE and ENGINEERIN, 2021. DOI: ISBN: 978-975-8062-42-3. www.ohu.edu.tr/turk-cose-tr www.ohu.edu.tr/turk-cose-kz www.ohu.edu.tr/turk-cose-kr www.ohu.edu.tr/turk-cose-en.
10. N.İMANBERDİYEVA, B.KIDIRALİYEVA. PASTURE PLANTS AND THEIR BIOLOGICAL FEATURES FOR SUSTAINABLE LIVESTOCK DEVELOPMENT. ICABGEH-21, 2021. DOI: ISBN: 978-605-06447-1-5. www.icabgeh.com .

Китептери

1. N.İMANBERDİYEVA, Л.Л.Петровна. Степи урочища Сарыгоо Атбашинской долины Внутреннего Тянь-Шаня (состав, структура, продуктивность, трансформация, восстановление, охрана). ОСОО "Олл Колорс".
2. N.İMANBERDİYEVA, И.Р.Николаевич, Л.Л.Петровна, Ш.В.Мефодьевич. Кадастр природных травяных растительных сообществ Тянь-Шаня и Алая Кыргызстана. "Капли дождя".
3. N.İMANBERDİYEVA, Л.Л.Петровна, Ж.Ш.Жоробековна, А.Н.К., К.Р.П.. Рациональное

использование и поверхностное улучшение степных пастбищ Ат-Башинской котловины Внутреннего Тянь-Шаня. Илим.

4. N.İMANBERDİYEVA. Өсүмдүктөрдүн систематикасы боюнча практикалык курс. ЖЧК "БПК МАКСАТ".
5. N.İMANBERDİYEVA. Растительность пастбищ Кыргызской республики. В кн.: Основы управления и использования пастбищ.. "Кут-Бер".
6. N.İMANBERDİYEVA, Z.Severoglu, Z.Kulenbekov, N.Chukunkyzy. Vegetation of Central Asia and Environs. Springer International Publishing Switzerland. Ecology and Environmental Aspects of “Makmalzoloto” Gold Mining Area in Kyrgyzstan. 6.
7. N.İMANBERDİYEVA, Z.Severoglu, B.Imankul, M.Öztürk, V.Altay. Vegetation of Central Asia and Environs. Springer International Publishing Switzerland. Potential Impacts of Climate Change on Plant Diversity of Sary-Chelek Biosphere Reserve in Kyrgyzstan. 27.
8. N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA, M.Ozturk, Z.Severoğlu, V.Altay. Vegetation of Central Asia and Environs. Springer International Publishing Switzerland. Plant Diversity of Ala-Archa National Park in Kyrgyzstan with Emphasis on Its Economical Potential. 24.
9. N.İMANBERDİYEVA. Climate Change Impacts on High-Altitude Ecosystems . Springer International Publishing Switzerland. Flora and Plant Formations Distributed in At-Bashy Valleys–Internal Tien Shan in Kyrgyzstan and Interactions with Climate. 5.
10. G.KURMANBEKOVA, K.ÇEKİROV, N.İMANBERDİYEVA, N.ALDAYAROV, G.ŞARŞENALİYEVA, S.BEYŞENALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA. Биологиялык терминдердин кыргызча-орусча / орусча-кыргызча сөздүгү. Кут-Бер. жок.
11. N.ALDAYAROV, A.KARIPOVA, B.USUBALİYEV, K.ÇEKİROV, B.KIDIRALİYEVA, A.ASLAN, N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, N.İMANBERDİYEVA, A.TÜLÖBAYEV. Кыргыз эли салттык дарыгерликте жана үй чарбасында колдонгон кээ бир өсүмдүктөр. КТМУ. жок.

Долбоорлору

1. А.Түлөбаев, Н.Иманбердиева, Н.Кадыралиева. КЫРГЫЗ ЭЛИНИН ВЕТЕРИНАРИЯДАГЫ САЛТТУУ БИЛИМДЕРИН ИЗИЛДӨӨ. 2015.FBE.01.
2. К.Чекиров, Г.Курманбекова, Н.Алдаяров, Н.Иманбердиева, Н.Өмүрзакова, Б.Кыдыралиева. Исследование генетического разнообразия разводимых в Кыргызстане пород крупного рогатого скота с помощью ДНК-маркеров. 0000062.
3. Н.Иманбердиева, А.О.Солак, Н.Артык, Н.Конар, Г.Чоксары, З.Сероглу. КЫРГЫЗ БАЛЫНЫН КУРАМЫН ИЗИЛДӨӨ. КТМÜ-BAP-2014.FBE.01.
4. Й.Өксүз, М.Вурал, А.Алимбеков, Х.Дүндар, Б.Генчдоган, М.Гөкалп, К.Бообекова, Ж.Мамырова, К.С.Казак, А.Карачаг, М.Гүмүш, А.Идаева, Й.Кады, М.Т.Жанбей, Н.Кубанычбек, А.Карачалова, А.Акташ, Г.Кайхан, Б.Намал, Э.Ташбаш, А.Гүнгүл, Г.Челик, Ф.Челик, Х.Сатыжыоглу, А.Кара, Б.Чакыжы, С.Жээнбекова, А.Марат Кызы, Н.Йанкын, Н.Кадыралиева, А.Карабаев, С.Бобушова, Г.Карадениз, М.Имаш Кызы, А.Акматбекова, Н.Иманбердиева, К.Барыктабасов, А.Усубалиева, А.Бодошов, Н.Шайкиева, Ф.Йусупов, М.Бекмурзаева, Г.Станалиева, Э.Акман, С.Мамбеталиев, Э.Насырамбекова, Б.Кабакжы, А.Чакар, А.Абдыракманов, С.Нажимудинова, М.Эрдоган, А.Жолдошов, З.Өскөнбаева, Н.Маргазиева, Г.Саматова, М.Ракимбек Уулу, Т.Гөк, А.Нарозя, К.Белек, Б.Исаков, Ш.Курмангазиева, Ж.Чыманова, Д.Эшкенов, Н.Карыбекова, Л.Бабатүрк, А.Бабатаев. Кыргыз-Түрк Манас Университетинде Психологиялык Кеңеш Жана Көмөк Программасынын Кызматтары. 2016.SBE.09.